

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5428
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 524
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/5/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Αθήνα, 19 Μαΐου 2026

Προς: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρο Παπασταύρου

Θέμα: «Υπερδόμηση στις Κυκλάδες, πιθανολογούμενη καταστρατήγηση της πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας και ανάγκη άμεσης προστασίας των περιοχών Natura 2000 και του κυκλαδίτικου τοπίου»

Κύριε Υπουργέ,

Το τελευταίο διάστημα πληθαίνουν οι δημόσιες καταγγελίες, τα δημοσιογραφικά δημοσιεύματα και οι παρεμβάσεις τοπικών φορέων σχετικά με την εντεινόμενη οικοδομική πίεση στις Κυκλάδες, ακόμη και σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, εκτός σχεδίου ζώνες και περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας Natura 2000.

Σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία και τις καταγγελίες που έχουν δημοσιοποιηθεί, αναφέρονται περιπτώσεις:

- παράνομων ή αμφισβητούμενης νομιμότητας διανοίξεων δρόμων και προσβάσεων,
- εκτεταμένων χωματουργικών και κατασκευαστικών παρεμβάσεων,
- κατατμήσεων εκτάσεων με σκοπό την οικοδομική αξιοποίηση,
- αξιοποίησης διοικητικών ή πολεοδομικών κενών,
- καθώς και αδειοδοτήσεων που εγείρουν σοβαρά ερωτήματα ως προς τη συμβατότητά τους με την περιβαλλοντική και χωροταξική νομοθεσία.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι αντίστοιχα φαινόμενα καταγράφονται σε νησιά με ιδιαίτερα ευαίσθητα οικοσυστήματα και υψηλή περιβαλλοντική αξία, όπως η Μήλος, η Αμοργός και η Πολύαιγος, όπου τοπικές κοινωνίες, επιστημονικοί φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις κάνουν λόγο για αλλοίωση του φυσικού και πολιτιστικού τοπίου και σοβαρή πίεση στους φυσικούς πόρους και τις υποδομές των νησιών.

Το ζήτημα αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων της χώρας για την προστασία των περιοχών Natura 2000 και της εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού περιβαλλοντικού δικαίου. Η προστασία των

περιοχών αυτών δεν αποτελεί διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης αλλά θεσμική και ευρωπαϊκή υποχρέωση, ιδίως όταν πρόκειται για παρεμβάσεις που ενδέχεται να προκαλέσουν μη αναστρέψιμη περιβαλλοντική επιβάρυνση.

Παράλληλα, η συνεχιζόμενη υπερδόμηση στις Κυκλάδες δημιουργεί σοβαρά ζητήματα βιωσιμότητας, καθώς επιβαρύνει κρίσιμες υποδομές και περιορισμένους φυσικούς πόρους, όπως:

- η ύδρευση,
- η ενεργειακή επάρκεια,
- η διαχείριση αποβλήτων,
- η κυκλοφοριακή επιβάρυνση,
- και συνολικά η φέρουσα ικανότητα των νησιών.

Επιπλέον, εγείρονται σοβαρά ερωτήματα ως προς:

- την επάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών,
- τη στελέχωση των Υπηρεσιών Δόμησης,
- την αποτελεσματικότητα των ελέγχων,
- αλλά και την ταχύτητα ολοκλήρωσης των Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων, τα οποία αποτελούν κρίσιμο εργαλείο για τη βιώσιμη χωρική οργάνωση των νησιών.

Υπό τα δεδομένα αυτά, καθίσταται αναγκαίος ο άμεσος και ουσιαστικός κοινοβουλευτικός έλεγχος, προκειμένου να αποσαφηνιστεί:

- εάν εφαρμόζεται αποτελεσματικά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο,
- εάν υφίστανται διοικητικές αστοχίες ή ελλείψεις ελέγχου,
- και ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την προστασία του κυκλαδίτικου τοπίου και των προστατευόμενων περιοχών.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Πώς αξιολογεί το Υπουργείο την αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών μηχανισμών στις Κυκλάδες, δεδομένης της συνεχιζόμενης αύξησης καταγγελιών για αυθαίρετες παρεμβάσεις, εκτεταμένες οικοδομικές εργασίες και παραβιάσεις της περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας;
2. Ποια είναι τα συχνότερα είδη παραβάσεων ή παρατυπιών που έχουν διαπιστωθεί στις Κυκλάδες κατά την έκδοση ή υλοποίηση οικοδομικών αδειών τα τελευταία τρία έτη και σε ποιες διοικητικές ή νομοθετικές αδυναμίες αποδίδει το Υπουργείο την επανάληψη τέτοιων φαινομένων;

3. Έχουν διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες περιπτώσεις καταστρατήγησης των περιορισμών που ισχύουν εντός ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών Natura 2000 μέσω:
- ο κατατμήσεων,
 - ο αλλαγών χρήσης γης,
 - ο ειδικών αδειοδοτικών διαδικασιών,
 - ο ή άλλων διοικητικών πρακτικών;

Εφόσον ναι, ποια ήταν τα βασικά ευρήματα των ελέγχων και ποιες κυρώσεις ή διοικητικές ενέργειες επιβλήθηκαν;

4. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει σε πρόσθετες θεσμικές ή διοικητικές παρεμβάσεις για την αυστηροποίηση του πλαισίου ελέγχου και προστασίας των περιοχών Natura 2000 στις Κυκλάδες, ιδίως ενόψει της αυξανόμενης οικοδομικής πίεσης;
5. Θεωρεί το Υπουργείο ότι οι υφιστάμενες Υπηρεσίες Δόμησης στις Κυκλάδες διαθέτουν επαρκές προσωπικό και επιχειρησιακή δυνατότητα ώστε να ασκούν αποτελεσματικό προληπτικό και κατασταλακτικό έλεγχο; Αν όχι, ποιος είναι ο σχεδιασμός ενίσχυσής τους;
6. Υφίσταται ειδικός επιχειρησιακός σχεδιασμός για συστηματικούς ελέγχους αυθαίρετης δόμησης και περιβαλλοντικών παραβάσεων στις Κυκλάδες; Αν ναι, ποιοι φορείς συμμετέχουν, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του και ποια μετρήσιμα αποτελέσματα έχουν προκύψει έως σήμερα;
7. Ποιες είναι οι βασικές αιτίες των καθυστερήσεων στην ολοκλήρωση των Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων στις Κυκλάδες και ποια μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο ώστε να επιταχυνθεί η ολοκλήρωσή τους;
8. Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει τη λήψη προσωρινών προστατευτικών μέτρων ή περιορισμών δόμησης σε περιοχές υψηλής περιβαλλοντικής πίεσης έως την ολοκλήρωση των αναγκαίων πολεοδομικών σχεδιασμών;
9. Ποια συγκεκριμένα μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για:
- ο την προστασία της φέρουσας ικανότητας των νησιών,
 - ο τη διασφάλιση των φυσικών πόρων,
 - ο και τη διατήρηση του ιδιαίτερου κυκλαδίτικου τοπίου και χαρακτήρα;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλείται ο αρμόδιος Υπουργός να καταθέσει στη Βουλή:

1. Συγκεντρωτικά στοιχεία ανά νησί των Κυκλάδων σχετικά με:
- ο τους διενεργηθέντες ελέγχους,
 - ο τα πορίσματα αυτοψιών,

- ο και τις διαπιστωθείσες πολεοδομικές ή περιβαλλοντικές παραβάσεις, από το 2023 έως σήμερα.
2. Συγκεντρωτικό πίνακα οικοδομικών αδειών στις Κυκλάδες που:
- ο ανακλήθηκαν,
 - ο ανεστάλησαν,
 - ο ή ακυρώθηκαν,
- λόγω παραβίασης της πολεοδομικής ή περιβαλλοντικής νομοθεσίας κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.
3. Κάθε εγκύκλιο, οδηγία, εσωτερικό υπηρεσιακό έγγραφο ή γνωμοδότηση που αφορά:
- ο την εφαρμογή της νομοθεσίας Natura 2000,
 - ο τον έλεγχο δόμησης σε προστατευόμενες περιοχές,
 - ο και τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και επενδύσεων στις Κυκλάδες.
4. Τα στοιχεία στελέχωσης των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ) ανά νησί των Κυκλάδων, καθώς και τα καταγεγραμμένα οργανικά κενά.
5. Το αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εκπόνησης και ολοκλήρωσης των Τοπικών και Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων για τα νησιά των Κυκλάδων.
6. Κάθε έγγραφο ή αλληλογραφία με ευρωπαϊκά όργανα ή αρμόδιες αρχές που αφορά ζητήματα συμμόρφωσης της χώρας με τις υποχρεώσεις προστασίας περιοχών Natura 2000 στις Κυκλάδες.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης

Γιώτα Πούλου
Βουλευτής Βοιωτίας

Θεοδώρα Τζάκρη
Βουλευτής Πέλλας

Ραλλία Χρηστίδου
Βουλευτής Β3 Τομέα
Αττικής